

Glasiło

Zveze Kmetić

Slovenije

2008

Branka Tome z nami

Spoštovane!

Bila sem presenečena in hkrati vesela, da lahko po koncu mandata in hkrati ob izteku leta z vami delim nekaj misli. Obdobja, ki je za mano in ki sem ga preživela na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se bom vedno z veseljem spominjala. Marsikaj smo uspeli skupaj postoriti, za kar se zahvaljujem tudi vam, kmečkim ženam. Zavedam pa se, da je pred nami še dolga pot na področju razvoja podeželja in kmetijstva na kateri se bo potrebno soočati z vedno novimi izzivi sodobnega časa.

Kmetijstvo igra v svetu posebno vlogo, ki vedno bolj pridobiva na svojem pomenu. Čas je, da se tega začnemo zavedati tudi v Sloveniji in začnemo tudi samo posvečati več pozornosti in spoštovanja naravi, skrbi za okolje, obdelovanju zemlje in nenazadnje varni preskrbi s zdravo hrano. Če pogledamo globalno sliko sodobnega sveta z vsemi izzivi, s katerimi se srečujemo v zadnjih letih, potem si moramo priznati, da imamo srečo, da smo rojeni na tem delu planeta, kjer nam je narava še vedno zelo naklonjena.

Zavedam, da stvari nikoli niso idealne. Kljub temu je potrebno ceniti, kar imamo in na tem graditi. Biti kmet je več kot poklic. Je način življenja in nadaljevanje tradicije naših staršev, dedov in pradedov. Če samo pomislimo, koliko odpovedovanja in truda je bilo potrebno v različnih političnih sistemih skozi zgodovino, ki kmetom niso bili vedno naklonjeni. Naši dedki in babice se še vedno spominjajo časov hude revščine in preizkušenj, ki so oblikovali našo identiteto in zgodovino slovenskega naroda. Vse to se je pisalo na slovenskih kmetijah. Brez teh ljudi in zemlje, ki je bila edini vir hrane in preživetja, nas tukaj danes ne bi bilo.

Ljubezen naših prednikov do zemlje težko merimo po današnjih standardih. Gotovo pa smo dolžni nadaljevati z njihovim izročilom in še naprej negovati slovensko zemljo. Slovenski kmet, domači pridelek in življenje na podeželju si zaslužijo vse spoštovanje. To spoštovanje pa morate najprej izražati kmetje sami sebi. Na svoje delo in življenje ste lahko ponosni. Še bolj pomembno pa je, da to sporočilo, zavest in ljubezen do podeželja prenašate na svoje otroke.

Prepričana sem, da boste kmečke žene še naprej ostale gibalo dela in življenja na podeželju. Pomembno pa je, da ostanete vzor tudi svojim otrokom, da jih vzpodbujate in vključujete v svoje odločitve ter tako navdušite za delo in življenje na podeželju. Le tako bomo lahko še naprej razvijali podeželje, vrednote ter način zdravega in naravnega življenja. Le tako bomo našim otrokom zapustili neprecenljivo dediščino.

Branka Tome

Sodelovanje z mag. Bety Breznik

Spoštovane kmetice, drage prijateljice!

Vesela sem, da me je poklicala Vaša predsednica gospa Irena in štejem si v čast, da Vam lahko namenim nekaj besed, razmišljanj, občutkov.

Ker se bliža konec leta in vsak pri sebi potihoma dela zaključke, tehta, kaj je šlo dobro in kaj malo manj; ker se decembra družimo več in smo polni pričakovanj, je morda to ravno pravi trenutek.

Večino od Vas sem spoznala na Vaših srečanjih, na katere ste me prav ljubeznivo povabile in tam smo klepetale o vsem mogočem. Za ostale pa je prav, da napišem par besed o sebi. Prihajam iz kmečke družine s štirimi otroki s hribov nad Muto na Koroškem, kjer sem preživela svoja otroška leta. Ker sem vedno želela vedeti več, se izobraževati in napredovati, me je pot vodila v Ljubljano, kjer sem končala študij veterinarske medicine, kasneje še magisterij in zdaj upam, da kmalu dokončam tudi doktorat. Vendar sem bila vseskozi povezana s svojo zemljo, domačijo in naravo. Rada sem se vračala domov in težko odhajala v Ljubljano. Žal mi življenje, kot tudi marsikateri med Vami ni prizanašalo. Že v najstniških letih sem izgubila najprej očeta, kasneje mamo in pred nekaj leti sestro, ki je tudi gospodarila na domačiji. Bila sem žalostna, velikokrat sem se spraševala, kako naprej, ali bom zmogla...Vendar sem iz vsake situacije odšla močnejša, pogumnejša, z globoko vero vase in v svoje sposobnosti. Z načrti za prihodnost in zaupanjem, da znam, zmorem in hočem. Čeprav je morda moja pot včasih težja in daljša, je vredno ostati zvest svojim načelom in biti to kar si. Kajti vsaka od nas je posebna, edinstvena in nenadomestljiva. Vsaka od nas prispeva kamenček svojega znanja, izkušenj, hotenj, idej in želja v mozaik zgodbe, ki združuje močne, samozavestne in uspešne ženske tako na regionalnem, državnem, kot tudi mednarodnem področju.

Zaradi tega, drage spoštovane kmetice je pomembno, da zaupate vase, v svoje sposobnosti, znanje in ideje, se družite, povezujete, gradite na svojih izkušnjah, ki jih premorete veliko in sledite cilju, ki ga želite doseči.

Tudi, če bo morda kdaj potrebno stopiti dva koraka nazaj, da boste naredile en korak naprej.

Želim, da bi kljub trdemu delu na Vaših kmetijah, skrbi za družino in ostalimi obveznostmi našle čas, voljo in moč, da se družite in nadaljujete začrtane projekte.

V prihajajočih prazničnih dneh Vam želim mir v srcih, veselje v Vaših družinah in obilo poguma, vztrajnosti in potrpežljivosti za vse, kar načrtujete v prihajajočem letu.

Naj bo srečno in uspešno!

Mag.Bety Breznik, dr.vet.med.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Bety Breznik

Misli predsednika KGZS Cirila Smrkolja

Spoštovane kmetice!

Že dolgo časa si tako Zveza kmetic Slovenije kot Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije prizadevata, da bi se izboljšal vaš položaj. Vendar status kmetic še vedno ni zadovoljivo rešen. Tako država kot lokalne skupnosti vam morajo priznati vaš pretekli in sedanji trud, ki ga vlagate v razvoj podeželja in celotne družbe.

Vaše delo in vloga sta še vedno premalo cenjena. Država vam mora to priznati tudi tako, da poveča kmečke pokojnine. Vaša dejavnost je velikega pomena za napredek in izboljšanje življenjskih pogojev na podeželju, za priznavanje vloge kmetic pri ohranjanju družinskih vrednot in izboljšanju gmotnega položaja kmetij.

Zgodovina skupnega dela Kmetijske svetovalne službe in takratnih aktivov kmetic sega v začetek 70-tih let. Na osmih zavodih Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije deluje 45 svetovalk in svetovalcev za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti. Njihova tajniška in mentorska pomoč je nepogrešljiva. Prav tako strokovna pomoč v obliki predavanj, tečajev, krožkov in drugih aktivnosti, ki pripomorejo k informiranosti in dodatni usposobljenosti žensk na podeželju. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije zagotavlja svetovalno in strokovno pomoč s področja kmetijske pridelave in predelave, družinskih in socialnih zadev ter razvoj in registracijo dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.

Dobro medsebojno sodelovanje Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Zveze kmetic Slovenije in društev kmečkih žena je osnova za sodelovanje pri organizaciji skupnih projektov in prireditev tudi v prihodnje.

Ne glede na to, na kateri dan praznujete, smo vam hvaležni z lepo mislijo in zavedanjem, da nam na tisoče načinov lepšate življenje.

Ciril Smrkolj,
Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

Občni zbor Zveze kmetič Slovenije

V sredini meseca marca smo se na Trojanah zbrale na rednem letnem občnem zboru Zveze kmetič Slovenije. Nasmejanih obrazov in praznično urejene so kmetice prihajale iz vse Slovenije.

Najprej smo v kratkem kulturnem programu poslušale flavtistko Andrejo in njenega prijatelja Aleša s kitaro. V nadaljevanju pa uživale v skeču, ki so ga pripravile članice Društva kmetič Mislinjske doline in preko vsebine skeča zvedele, kaj naši možje počnejo, ko nas ni doma.

Sledila je otvoritev OZ. Ker pa je bil volilni OZ, smo najprej sprejele volilni pravilnik, ki so ga društva prejela v pregled že pred občnim zborom. Pravilnik smo soglasno sprejele, nato pa opravile prvi del volitev, kajti predlaganih kandidatk za odbore Zveze je bilo več, kot štejejo odbori. Imenovana komisija za volitve je preštela glasove in tako smo dobile predstavnice iz regij, kjer so imele več kandidatk. To so ljubljanska, štajerska in koroška regija.

V poročilu o delu je predsednica poudarila pomen druženja, kjer Zveza lahko veliko naredi za ženske na podeželju. Veliko je bilo vloženega truda in dela v aktivnosti, ki smo si jih zadale. Zahvalila se je za vse opravljeno delo v preteklem mandatu, veliko pa je še potrebno postoriti je poudarila. Po poročilih NO in ČR smo razrešile dosedanje odbore in izvolile nove. V UO Zveze so bile izvoljene: Ljubljanska regija: Irena Ule, Marta Kos in Marija Podobnik; koroška regija: Jožica Arbiter in Francka Javeršek; gorenjska regija: Andreja Jagodic in Olga Debeljak; štajerska regija: Marta Kraner in Slavica Rebernak, prekmurje: Angelca Rakuša in Ema Lančič; dolenska regija z Belo krajino in Posavjem; Marinka Pezdirec, Marija Marinček in primorska regija: Marica Rupnik in Marta Pipan. NO sestavljajo: Tončka Vrtin, Jelka Tršinar, Jožica Gričnik, Dragica Kaluža in Marija Sedonja. ČR pa sestavljajo: Mira Budič, Mihaela Logar, Marta Rojnik, Majda Urbanc in Slava Zemljič.

Izvolile pa smo tudi »novo staro« predsednico Zveze Ireno Ule, ki se je zahvalila za pomoč in podporo v prejšnjem mandatu ter ponovno zaupanje. Pozvala je vse članice k sodelovanju, kajti le tako bomo dosegle zastavljene cilje, ki smo si jih zadale v programu za tekoče leto.

K besedi smo povabile številne goste. Kot predstavnica MKGP nas je pozdravila Mihaela Logar, Milena Kulovec-predstavnica KGZ je izrazila željo po boljšem sodelovanju, Marija Horjak-prejšnja predsednica Zveze je omenila vedno slabši položaj kmeta v družbi, Marta Sever - kmetica leta 2007 in Marta Rojnik-mlada kmetica leta 2007 pa sta pozdravile vse prisotne kmetice in jih prijazno povabile vsaka v svoj domači kraj. Vesele smo bile izrečenih priznanj o dobrem delu Zveze in želja po uspešnem delu v naprej.

Po zaključku OZ je sledilo družabno srečanje. Razvil se je živahen klepet.

Povne lepih vtisov in dobrega občutka po uspešno opravljenem delu smo v popoldanskih urah zapustile Trojanje.

Marija Marinček

Kmetica leta 2007

Marta Sever je kmetica leta 2007 v Sloveniji. Naša osrednja prireditev je bila v Viteški dvorani Posavskega muzeja v Brežicah. Nagrado za letošnjo kandidatko so prispevale Terme Krka. Na razpis je prispelo kar štirinajst vlog. Komisija je skrbno pregledala prispele vloge in ocenila kandidatke. Vsako leto komisija ugotavlja, da se življenjske poti kandidatk precej razlikujejo, da so usode različne, da so različne tudi možnosti kandidatk. Vsaka prispela vloga je edinstvena, zato bi lahko prav vsaka kandidatka prejela naziv kmetice. A na koncu se je potrebno odločiti in ga podeliti tisti, ki je med zbranimi po mnenju komisije najboljša. Letos je bila to Marta Sever iz Puconcev. Njena prehojena pot je bila zanimiva in pestra. Gospa prihaja z višinske govedorejsko-poljedeljske kmetije. Redijo krave in vsa teleta ostanejo doma. Redijo tudi svinje, odojke in pitance. Krmo pridelajo doma, dokupijo le vitaminske dodatke. Marta je bila zelo aktivna tako v Aktivu kmečkih žena, pisala pa je tudi skeče, pesmi in je režirala. Devet let je bila aktivna v odborih Zveze kmetov Slovenije. Bila je predsednica Častnega rabsodišča in tudi predsednica Nadzornega odbora. Marta veliko objavlja v lokalnem časopisu, sodeluje pa tudi s časopisom Porabje. Dvakrat je prejela priznanje naj domačije, na Dobrotah slovenskih kmetov na Ptujju pa je prejela dve zlati, dve srebrni in tri bronasta priznanja za sadni kruh. Na regijskih tekmovanjih je prejela za mešani kruh eno zlato, tri srebrne in dve bronasti priznanji. Marta je aktivna tudi pri Turističnem društvu, Rdečem križu, cerkveni skupnosti. Skratka, Marta je vsestranska! Naziv kmetice leta si je zaslužila v vsej veličini in naj ji še enkrat čestitamo!

Letošnje kandidatke so bile:

1. Marija Bogataj, Gorenje Brdo 1, 4223 Poljane
2. Ivanka Gobec, Jazbina 6, 3240 Šmarje pri Jelšah
3. Vida Grajzer, Kamniška cesta 17, Šmarca, 1240 Kamnik
4. Lojzka Jamnik, Podgorica 5, Videm Dobropolje
5. Ana Joger, Podlipovica 48, 1411 Izlake
6. Jožica Kadivec, Hrastje 166, 4000 Kranj
7. Kristina Kirbiš, Zgornja Hajdina 71, 2288 Hajdina
8. Ana Kodrič, Zagorica 3, 1235 Radomlje
9. Silva Korošec, Sv. Jernej, 3215 Loče
10. Antonija Košan, Mariborska cesta 79a, 2352 Selnica ob Dravi
11. Slavka Preskar, Gornji Lenart 47, 8250 Brežice
12. Marta Sever, Šalamenci 72, 9201 Puconci
13. Marija Šantl, Sp. Jakobski dol 66, 2222 Jakobski dol
14. Angela Štajner, Kot 9, 2391 Prevalje

Pogovor s kmetico leta 2007 Marto Sever

Kakšni so bili vaši prvi občutki oziroma misli ob razglasitvi za kmetico leta?

Moji občutki so bili neverjetni, ker sem si najmanj mislila, da bom izbrana prav jaz. Zdelo se mi je, da so se tla dvignila in sem nekje zgoraj, kajti izbor je bil v zelo lepi dvorani v gradu v Brežicah.

Kaj je po vašem mnenju poslanstvo kmetice leta?

Ko sem začela sprejemati novinarje na dom in dobivati vabila na različna srečanja, sem se komaj zavedala, da je vse to moje poslanstvo. Kamor koli sem prišla, sem predstavila delovanje Zveze kmetov Slovenije. Vse, ki so se najavili, da me obiščejo, sem sprejela z odprtimi rokami in si vzela čas zanje.

Kaj vam je prineslo leto, v katerem ste nosili laskavi naziv kmetica leta?

Veliko novih doživetij, veliko sem se družila z ljudmi, lahko sem povedala svoja mnenja in opozarjala na vse, kar nas kmete teži.

Ampak vse sem morala skrbno organizirati, da je tudi delo na moji kmetiji teklo nemoteno naprej. Hvaležna sem in zahvaljujem se tudi vsem, ki so mi za ta laskavi naslov iz srca čestitali.

Kaj vam bo ostalo najbolj v spominu iz tega obdobja?

Najbolj sem bila srečna, ko se je na mojem dvorišču zbralo čez 200 žensk. Od sreče in veselja so mi kar solze drsele po licu. Pa še presenetile so me kmetice s Primorske, ki so na mojem dvorišču odigrale skeč. To – igranje iger in skečev je bilo tudi delo v mojem življenju. Pa še zapeta pesem in glas harmonike, to je bilo veselo, to moraš samo doživeti.

Pišete pesmi in zgodbe. Kaj vas navdihuje, kdaj sploh še najdete čas za literarno ustvarjanje ob običajnih vsakodnevnih obveznostih? Imate morda v mislih zbrana dela tudi izdati v knjigi?

To, da pišem me sprošča. Čas najdem takrat, ko gredo drugi počivat. Pišem lahko, ko vse druge obveznosti in delo zaključim, pa takrat, ko so vsi dogodki in snov za pesem v moji glavi zbrani. Takrat kar hitro pridejo na papir. Zaman sediš za mizo, če so misli drugje.

Materiala za knjigo bi bilo, ampak z izdajo je povezanih še veliko drugih stvari, predvsem finančnih.

Kako poteka vsakdanjik na vaši kmetiji?

Na kmetiji živimo skupaj s sinovo družino. A ker sta mlada zaposlena, imata svoje obveznosti, tako večji del dela opraviva z možem sama, ko pa jih potrebujeva, pa radi pomagajo. Zjutraj začnemo v govejem hlevu, potem nadaljujemo pri svinjah, po zajtrku pa sledi delo na poljih in vse kar spada zraven na kmetiji. Moje delo je še poleg tega, da poskrbim za hrano, kuhanje, za vrt in dela, ki so povezana z gospodinjstvom. Zvečer pa zopet opravila v hlevu. V družini se tudi radi pogovarjamo, imamo obiske, poleg dveh hčerk, ki imajo svoje domove, nas radi obišejo sorodniki in sosedje.

V prihodnje bo lokalna proizvodnja in potrošnja hrane čedalje pomembnejša tako z vidika lastnega zdravja kakor tudi zaradi okolju prijaznejšega kmetovanja?

V prvi vrsti bi vsak kmet moral za sebe poskrbeti, da bi zdravo živel in pridelati zdravo hrano. Vendar, ko imaš živino, se te hrane pridelala malo, zato so veliki stroški pri nakupih. Na naši kmetiji v vrtu pridelujemo zdravo zelenjavo brez umetnih gnojil, ampak problem je, da je okolje že onesnaženo.

Ker se nahajamo v območju Krajinskega parka Goričko, moramo na določene stvari glede tega še posebej paziti.

Kaj bi za konec najinega pogovora želeli sporočiti bralcem in novi kmetici leta?

Vsem, ki bodo to brali želim zdravja, pa tudi strpnosti, pa čim manj jamranja, ker če sam s sabo nisi zadovoljen, ne moreš spoštovati in imeti rad drugega. Še nikoli ni bilo tako, da se ne bi izšlo. Po slabem pride dobro, po dobrem pa slabo.

Novi kmetici leta 2008 pa čestitam še enkrat, da je bila izbrana, pa da v tem letu maksimalno izkoristi vse, kar ji je bilo ponujeno. Tako kot jaz in ostale pred mano tudi ona ni dobila nobene lente, nobenega ključa za avto. Ampak me kmetice imamo pridne roke in široko odprto srce. Tudi to je bogastvo, ki se ga z denarjem ne da kupiti.

Irena Ule, Jelka Tršinar

Marta Rojnik: Izpoved mlade kmetice 2007

Bil je lep junijski dan, ko me je po telefonu poklicala naša »šefica«, Tanja (tajnica Društva podeželjskih žena občine Žalec, ter predsednica odbora Šempeter) ter me nagovorila z svojim značilnim tonom (pri katerem že v naprej veš, da ne boš mogel reči ne) :

*Bi šla ti na izbor za Mlado kmetico?

«Hja, kdaj pa je?» je bilo moje vprašanje,

*Ja 24.8. 2008, na Ravnah na Koroškem.

*Kratek molk, »Si nora, veš, da je takrat obiranje, ne bo šlo,«

*Eh, pravi Tanja, mogoče pa še ne bo, a greš?!

*A ti misliš, da bi šla?!

*Ja jaz mislim, da bi blo fajn, da greš.

*Dobro, če ti tako misliš, bom pa šla, bom imela pa en dan izlet sredi obiranja.

*Prav si se odločila, ker smo te mi že včeraj prijavile!!!!

Tako se je začelo. Pa so prišli iz kmečkega glasa, pa fotografije, pa intervju, pa slikanje, potem pa še gradivo, cel kup, Marija pomagej, jaz naj se pa zdaj še učim!!!

Bili smo sredi največjih priprav, kajti bližal se je čas obiranja hmelja, mi pa smo z največjo vnemo montirali nov obiralni stroj, zaradi slabega vremena se nam je zamaknilo tudi prekrivanje strehe na stanovanjski hiši, tako, da je bilo vse na enem kupu.

Ropot na strehi, vrtanje železa in razbijanje z kladivom v obiralni hali, zunaj vročina, v nas vseh nervoza, a nam bo uspelo pravočasno dokončat, bo vse »štimalo« do obiranja...

Prinesi pijačo, kdaj bo malica, zapelji se v Celje, je zmanjkalo materiala, kje so še vijaki.....

In jaz naj se pripravljam na izbor za Mlado kmetico!!

Približeval se je zloglasni datum, vse bolj je v meni klujuval dvom, da bom zmogla. Postalo mi je žal, da sem se prijavila, kajti ne samo sebi v sramoto, tudi ženskam iz društva ne bo vseeno, če ne bom nič znala na izboru .

Bila sem v precepu, naj odpovem?! Hja, potem se mi bodo šele smejali!!

Saj veste , Savinjska privoščljivost!

Prijateljica Majda, je enkrat lepo rekla, da so Savinjčani čist fajn ljudje, samo malo drugačni so! (s tem je mislila na nas, ki smo se v Savinjsko dolino primožile)

Tega veselja jim pa ne bom naredila, sem se odločila kakšen dan prej, zvečer sem preletela naslove, malo prebrala, pa sem bila takoj bolj korajžna.

A prišlo je jutro

Na strehi spet krovci, Janko me heca, »Si že vstala!« »Ura je 8 zjutraj , on mi pa postavlja taka butasta vprašanja!! Saj vem, da me noče jeziti, da me samo spodbuja, a tisto jutro je bilo drugačno, nerazumevajoče za humor, katerega drugače sama obožujem.

Usedem se za mizo, pred menoj pa spet literatura. Malo me črviči, še ima smisel?

Zazvoni mobilni telefon, na drugi strani moja sestra. »Kako si?«

*Eh, na trnih, pa živčna, pa.....ne bi šla....pa....

»Poslušaj ti mene, pospravi literaturo, spokaj se k frizerju, pa prav čas na pot, ker je Huda lukna zaprta zaradi nesreče, da ne boš tazadna tam gor.«

*Ja dobro si to rekla, tazadna tam gor!!!

Človek res potrebuje, da ga kdaj kdo ima malo bolj »na oštro«, takoj dobiš nek zagon.

In res, skočim do frizerke, poberem še mojo spremljevalko Majdo, pa veselo na pot!!!

Dobro, da poznam bližnjice tam okrog, drugače bi pa res zamudile.

Na Ravnah pa sprejem, da ostaneš brez besed!

Golica je donela iz zvočnikov, vse polno veselih ljudi, nasmejanih, a seveda sva bile med zadnjimi, tako, da so že mislili, da Savinjčank ne bo.

Sledil je sprejem pri županu, predstavitev občine, njihovega preteklega dela, ter vizija prihodnosti. Prsrčno in iskreno, imela sem občutek, kot da sem med samimi prijatelji, tako je bilo vse domače in prijetno.

Kot veleva protokol, so nas seveda pogostili, nato pa popeljali z avtobusom na ogled koroških znamenitosti, ogled Osrednje koroške knjižnice, popeljali so nas na Prežihovino, ter seveda na okrepčilno kosilo. Ker po kosilu paše še kavica, smo si le to privoščili na domu lanskoletne mlade kmetice Anite Štrikar, katera je doma v idiličnem zaselku Zelen breg, z prečudovitim razgledom na koroško hribovje.

Ker pa zraven kavice postrežejo tudi borovničevci in pa njihov »mošt«, so se nam, vsaj nekaterim kar precej razvezali jeziki, k temu je pripomogel še harmonikar, ki nas je spremljal celo pot; in nastala je že prava veselica, tako da smo že kar pozabili, zakaj smo prišli na Koroško! Z Majdo sva se res enkratno zabavale, pa tudi celo ekipo okužile s prešernim smehom in vici, kateri so kar deževali (čeprav je bil sončen dan), k temu je veliko pripomogel podžupan občine Ravne, ki jih je imel kar veliko za ušesi.

Seveda smo na prireditev zvezdniško zamudili, tako da so se vsi oddahnili, ko smo končno prispeli.

Takoj se je začel kulturni program, pa nekaj preeedolgih govorov, pa nastop pihalnega orkestra, pa otroci so peli in nastopali z odlomkom iz Vorančevih Solzic, temperatura v nas pa je spet začela naraščati, tokrat ne zaradi borovničk ali mošta!

Predstavitev kandidatke je potekala kot v Holyvudu, na velikem platnu so projecirali naše slike, zraven pa je povezovalc povedal vse o nas.

Prišel se je prvi krog, uspešno, prišla sem v polfinale. Potem pa spet predolgi vmesni program in glej ga zlomka, prišla sem v finale. Do sedaj sem imela kar srečo, vse kar so spraševali sem se nekako fotografsko spomnila, tako da je šlo gladko, a za finale so napovedali spretnostne igre. Med kulturnim programom sem tuhtala, le kaj bomo počele?! Bomo drva sekale, bomo slalom vozile s samokolnico.....

Fanfara so naznanile finale, temperatura v šotoru je naraščala, navijači so bili zelo glasni skratka, vzdušje je bilo na vrhuncu.

Prva naloga je bila »Sestavi pregovor« kjer smo iz besed, ki so bile napisane na pomešanih listkih morale v najkrajšem času sestaviti pregovor. Narejeno!

Druga naloga »Preštej mošnjček denarja«, a ne bankovce po 100 €, temveč sam drobiž in to tisti najmanjši. Časa je bilo 3 minute. Stresla sem denar na mizo, bolj kot sem štela, manj mi je bilo jasno. V tistem trenutku nisem vedela, koliko centov ima 1 €, a je $13 \cdot 5 = 55$ ali 65. Skratka razsodnost v moji glavi je bila nič! K temu so pripomogli navijači, saj so bili tako glasni, kot na nogometni tekmi. A sreča je bila ta dan očitno na moji strani, kajti uganila sem točen znesek!! Noro! Evforija je bila nepopisna.

Zadnja igra pa je bila čisto ženska, pripraviti smo morale koroško sladico »Kvočevi nudlni«,

Demonstratorica nam je pokazala postopek, mi pa smo potem v 3 minutah morale narediti kar največ »nudlnov«. Za lažjo predstavo, nudlni so narejeni podobno, kot idrijski žlikrofi, z razliko, da so nudlni polnjeni z nadevom iz suhih hrušk. Te pa je naredila najhitreje kandidatka iz Gorenjske, (seveda, sem se tolažila, ona ima doma kmečki turizem, pa to dela vsak dan). Ko sem končala z opravilom, sem pač začela pospravljat svoj valjar in si čistit roke, ker sem se v svoji glavi odločila, da je zmagala Gorenjka.

A tisto kričanje mojih navijačic, glasba, vreščec glas voditelja, da sem JAZ zmagala, kajti seštevek mojih točk je bil največji je bil najbolj spektakularen, takrat sem se počutila presrečno, naravnost ponosno. Komaj sem zadrževala solze v očeh, zmagoslavno sem dvignila roke v zrak, skratka bilo je fenomenalno. Se nadaljuje.....

Marta Rojnik

Regijska srečanja

V mesecu januarju 2008 smo na seji Upravnega odbora Zveze sklenile, da bomo še pred OZ Zveze organizirale regijska srečanja po vsej Sloveniji. Namen srečanj je bil, da članicam predstavimo delo Zveze. Prepričane smo bile namreč, da nekatera društva še vedno premalo poznajo naše delo in tudi slabše sodelujejo z nami. Srečanja so priložnosti, ko se lahko pogovorimo tudi o problemih in težavah. Naš namen je bil tudi ta, da bi v svojo družčino privabile nova društva, ki do sedaj niso našla poti med nas. Glede na to, da je bilo to leto volilno, pa smo seveda želele poiskati nove kandidatke za vodstvo Zveze.

V vseh sedmih regijah (ljubljski, pomurski s Prekmurjem, celjski s Koroško, dolenski z Belo krajino in Posavjem, primorski, gorenjski in štajerski) smo organizirale srečanja.

Na vseh srečanjih je predsednica Zveze Irena Ule prikazala kratek povzetek dela Zveze zadnjega mandatnega obdobja. Ves čas nas je navduševala z različnimi aktivnostmi in s tem, kaj vse lahko pridobimo na teh srečanjih. Poudarila je, da je Zveza nadgradnja društev. Imamo podobne cilje, zato moramo delati skupaj. V društvih in Zvezi delamo prostovoljno in ne smemo dovoliti, da drugi odločajo namesto nas. To moramo enostavno preprečiti. Zveza deluje na različnih nivojih v javnosti in včasih nas ne jemljejo prav resno, za kar smo tudi same krive in potruditi se moramo, da bi to mnenje spremenile. »Ja, kaj bodo, te ženske!« še prepogosto slišimo!

Zveza je stanovska organizacija, ki pokriva celotno področje Slovenije. Sodeluje z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, mednarodno pa sodeluje s Češko, Hrvaško in Koroškimi Slovenci v Avstriji in seveda z vsemi podobno mislečimi, včlanjena je v svetovno organizacijo kmečkih žena (ACWW) in se udeležujemo njenih konferenc.

V času regijskih srečanj je bilo v Zvezo vključenih 73 društev, kar pomeni preko 6500 članic. Predsednica je opozorila, da se žal članstvo številčno iz leta v leto znižuje, z veseljem pa ugotavljamo, da se nam število društev povečuje. Vodstvo (Upravni odbor) Zveze sestavljajo predstavnice (2-3 članice) iz posameznih regij. Prav tako pestro pa sta sestavljena nadzorni organ in častno razsodišče.

Delo v Zvezi je pestro in raznoliko. Skrbimo za sodelovanje in usklajevanje interesov društev, zastopanje na državni ravni, predstavljanje doma in v tujini, organiziranje izobraževanj, srečanj in strokovnih ekskurzij, sodelovanje pri oblikovanju zakonov – dajanje pripomb na osnutke zakonov, druženje, ohranjanje tradicionalnih običajev in drugo.

Z našimi dejavnostmi pa seveda želimo ustvariti pogoje in izboljšati položaj žensk na podeželju. Z odločnostjo in aktivnostjo lahko marsikaj izboljšamo same in si prizadevamo za ustrezno mesto v družbi. Da bi se Zveza čimbolj približala članicam, ureja svojo spletno stran, dvakrat do trikrat letno izda bilten Naše delo, enkrat letno pa Revijo. O delu pišemo v Kmečkem glasu, reviji Čebelar in sejemski reviji Gornja Radgona ter lokalnih časopisih. Ob dnevu kmetic smo se predstavile v oddaji Ljudje in zemlja, na Vašem kanalu pa so poročali o izboru kmetice v Brežicah.

Zveza organizira okrogle mize, izbor kmetice, državne kmečke ženske igre, natečaj fotografij in slik, srečanje pri kmetici leta in mladi kmetici.

Sodelovale smo tudi z SOS telefonom. Na občnih zborih društev se je izvajala anketa »Nasilje nad ženskami na podeželju«. Vsako leto zveza organiziramo zimovanje - aktivne počitnice na morju. V letu 2008 si želimo izdati zbirko pesmi, ki jih pišejo članice.

Dogovorile smo se, da se na terenu izbereta po najmanj dve kandidatki za članice Odborov Zveze, od katerih se pričakuje aktivno sodelovanje, odprtost za novosti, povezovanje društev, organiziranje regijskih in drugih srečanj, predvsem pa prenos informacij iz lokalnih društev v Zvezo in obratno.

Prisotne na regijskih srečanjih so si izmenjale izkušnje in mnenja. Prav na vseh regijskih srečanjih so bile prisotne enotnega mnenja in soglasno predlagale za predsednico Zveze za naslednje obdobje Ireno Ule, ki je s svojim dvoletnim predsedovanjem Zvezi dokazala, da je sposobna nositi breme in obveznosti, ki jih prinaša opravljanje te funkcije.

Srečanja so bila povsod dobro obiskana in z dobrimi predstavitvami Zveze na terenu smo dosegle zastavljene cilje: imenovali smo dovolj kandidatke za Odbore Zveze in uspelo nam je povečati tudi članstvo Zveze. Seveda pa nas v prihodnosti čakajo novi izzivi in nove naloge, katerih se bomo morale čim prej lotiti, kot je menila predsednica.

Marija Marinček

Srečanje pri kmetici leta 2007

Po nebu se podijo sivi oblaki, ki grozijo, da bodo vsak čas spustili svoj težki tovor, ki ga nosijo s seboj. Prečkamo reko Muro in že se ravnina počasi začne prelivati v rahle vzpetine. Tukaj se začne Goričko. Skrbno obdelana polja, zeleni pašniki med njimi pa razmetane manjše in večje kmetije. Pred nami tabla z napisom Šalamenci. Tukaj je tudi naša končna postaja. Štorklja, ki gnezdi na električnem drogu pred hišo, stoji na eni nogi in radovedno opazuje dogajanje pod seboj. Se je že navadila, da se pri njenih gospodarjih zmeraj nekaj dogaja. Vendar je danes nekaj posebnega. Tukaj se zbirajo kmetice iz vse Slovenije. Tadan smo izbrale, da se srečamo z Marto Sever, lanskoletno kmetico leta. Nasmejanih obrazov nas domači povabijo k obloženim mizam. Ženske sedejo skupaj, poklepetajo, zapojejo in tudi harmonika se oglasi. Takrat pa se nam pridruži tudi Marta s skupino, katera je bila deležna tudi sprejema pri županu občine Puconci. Čeprav nebo nad nami že pošilja prve dežne kaplje na presuho goričko zemljo, je vzdušje na dvorišču Severjevih popolno. Marta, nasmejana kot vedno, bi rada stopila do vsake posebej, vsaki bi rada stisnila roko in ji povedala, kako vesela je našega obiska. Pa nas je preveč. Takrat pa raztegne svojo harmoniko Martin vnuk in skupaj zapojeta nekaj pesmi. In čeprav je Marta napisala veliko šaljivih zgodb, ni mogla skriti veselja ob poslušanju skeča, ki je govoril o tem, da kmečka ženska v prav ničemer ne zaostaja za mestno. Ura pa kar hitro teče. Marta nas je povabila na ogled njihove evangeličanske cerkve. Po besedah gospoda župnika je prav v Puconcih evangeličanska skupnost največja.

Polne prijetnih doživetij smo se počasi začele odpravljati proti Gornji Radgoni, kjer smo na prijeten način s pesmijo zaključile dan.

Silva Klemenčič

Srečanje pri mladi kmetici 2007

Povabilu mlade kmetice leta 2007, Marte Rojnik smo se tudi letos članice odborov Zveze kmetic Slovenije odzvale. Zbrale smo se v Šempetru, kjer smo si ogledale Rimsko nekropolo in marsikaj zvedele o preteklosti kraja. Marta nas je povabila na kosilo in nato nas je popeljala v svet hmelja in hmeljarjenja. Do potankosti nam je predstavila, kakšna je pot od sadike pa vse do piva. Marta pravi, da je dela dovolj, da so določena dela kar naporna, da delajo z veseljem in zadovoljni so, kadar je vse normalno. Zgodi se, da se tudi s hmeljarji narava poigra, a z zadovoljstvom nam je zaupala, da je do sedaj še kar šlo in da jim je bila sreča kar naklonjena. Po ogledu smo se pohladile v senci, kjer smo spregovorile o delu Zveze, naredile plane za prihodnje obdobje. Osvežile smo se in pokrepčale z domačimi dobrotami, ter se pogovorile. Priznati moram, da nas je kar presenetilo, ko smo pogledale na uro in ugotovile, da bi morale biti že skoraj doma. Marti smo se zahvalile in odšle vsaka na svoj konec. Marta, hvala! S teboj smo preživele lep dan!

Srečanje kmetic v Strunjanu

V času, ko naša polja počivajo, se kmetice lažje organiziramo in jo za nekaj dni popihamo od doma. Pri Zvezi kmetic Slovenije smo srečanje izvedle tudi letos. Udeležile smo se srečanja v Strunjanu. Izkoristile smo prijetno s koristnim in ob nabiranju moči, smo se pogovorile o tem in onem. Udeleženske so se seznanile z delovanjem Zveze kmetic Slovenije. Na skupnih druženjih smo ugotavljale, kako zelo je pomembno, da se srečujemo. Na srečanjih si izmenjujemo mnenja in izkušnje. To je najboljši prenos informacij. Ugotavljamo, da je srečanj še vedno premalo, da imamo še veliko kmetic, ki jim do sedaj še ni bilo omogočeno, da bi se seznanile z našim delom in nas spoznale. Ugotovile smo, da je bilo za delo v društvih pri kmeticah potrebnih veliko prostovoljnih ur. Vsekakor je bilo delovanje v društvih včasih še nekoliko lažje za nas, kmetice. Deležne smo bile opore in vodenje s strani strokovnih služb, ki so nas izobraževale in vzgajale. Zavedamo pa se, da pač živimo v času velikih sprememb, zato ni nič čudno, da smo jih okusile tudi mi. Stvari pri delovanju društev moramo kar vzeti v svoje roke, saj ob vsej birokraciji enostavno zmanjkuje časa. Marsikje imamo še vedno oporo, da se lahko naslonimo nanjo, drugod pa se skušamo znajti po svoje. Trudimo se, da bi bili sadovi našega dela čimbolj vidni, da bi naše delo bilo koristno za čim širši krog našega članstva. Želimo si in čutimo nujnost, da ostanemo skupaj in s skupnimi močmi delamo naprej, še naprej žrtvujemo svoj prosti čas in še naprej delamo z dušo in zastonj.

Res je, o vsem tem smo se pogovarjale v Strunjanu. Kljub temu pa smo imele še dovolj časa za kratek oddih. Privoščile smo si krajši izlet. Iz Socerba smo pogledale našo lepo kraško pokrajino, pokukale smo tudi k sosedom, ogledale smo si jamo na Socerbu. Popeljale smo se ob Sečoveljskih solinah, se ustavile v prazarni kave in imele krajši ogled Portoroža. No, v kratkem času smo videle kar veliko. Po namestitvi v hotelu pa smo čas izkoristile za plavanje, telovadbo, aerobiko, sprehode, spoznavanje. Udeležile smo se predavanja oziroma razgovora o medsebojnih odnosih. Za smeh in razvedrilo smo si ogledale komedijo Žena je spakirala. V soboto zvečer pa smo tudi zaplesale. Naše druženje v Strunjanu je kar prehitro minilo. Naš urnik je bil res natrpan, zato prav nobeni udeleženci ni bilo dolgčas. Imeli smo se prijetno. Če ne verjamete, si pogledajte še nekaj slik! Razmislite, če bi se nam v prihodnje lahko pridružili?

Irena Ule

Prvo državno tekmovanje kmečkih žena v spretnostni vožnji s traktorjem

V mesecu maju je predsednica Irena srečala g. Marjana Kardinarja. Spregovorila sta o delovanju Zveze in kaj hitro ugotovila, da bi bilo možno sodelovanje med Zvezo za tehnično kulturo in nami. Seznanil nas je, da bo drugo leto potekalo svetovno prvenstvo v oranju in nas povabil k sodelovanju. Povabila smo bile vesele, saj bi bil za nas to spet nov izziv. Na sejmu v Gornji Radgoni pa je padla odločitev, da se malo bolje spoznamo že letos in zelo na hitro smo se dogovorili, da letos prvič organiziramo državno prvenstvo v spretnostni vožnji s traktorjem. Malo je bilo časa, a kljub temu nismo obupale. Članice smo obvestile o naši nameri in prijavile so se prve pogumne tekmovalke. Tekmovanje oračev je potekalo že v petek. Predstavnice Zveze in tekmovalke smo bile povabljeni na otvoritev. Orači so opravili svojo prvo nalogo, me pa smo si lahko ogledale našo progo. Sledila je kratka ekskurzija. Skupaj smo si ogledali vzgojo orhidej in tropski vrt. Ustavili pa smo se tudi na kmetiji, kjer iz buč pridelujejo napitke. Seveda smo napitke poskusili in najbolj nam je bila všeč čarovnica, ki je poskrbela za dobro voljo udeležencev. Veselega razpoloženja ni moglo zmotiti večerno neurje, ki je pustošilo nedaleč od nas. Po skupni večerji in

srečanju s predstavniki svetovnega prvenstva in nekaterimi pomembnimi ljudmi, smo se odpravili v dijaški dom, kjer smo si nabrali moči za naslednji dan.

Veliko vprašanj, pomislekov, treme in dilem je bilo, a smo se članice Zveze kmetič Slovenije vseeno pogumno in odločno zbrale v soboto, 13. septembra v Rakičanu na prvem državnem prvenstvu kmečkih žensk v spretnostni vožnji s traktorjem, ki je potekala v okviru Državnega tekmovanja v oranju. »Kar bo, bo!« smo si prigovarjale in si vlivale poguma in prav nič se nismo ozirale na neugoden datum - 13.!

Za zelo zanimivo in niti ne lahko progo je poskrbel nekdanji uspešni tekmovalec v oranju in pa dež, ki je progo namakal ponoči. Teren je bil dobro namočen. Fantje so zgodaj začeli z oranjem, tekmovalke so se kmalu zbrale ob progi, saj smo si hotele čisto od blizu ogledati stroj, s katerim bomo tekmovali. Pred samim začetkom vožnje sta nas vse zbrane pozdravila glavna krivca za tekmovanje, župan Dobrovnika gospod Marjana Kardinar in naša predsednica, ki nas je spodbujala in bodrila. Odločne smo bile, da zmoremo tudi to in vsaka se je potrudila, da bi nalogo čimbolj izpeljala. Da pa ne bi bilo tekmovanje za prekaljene voznice prelahko, so k traktorju pripeli še enoosno prikolico. Imele smo eno poskusno vožnjo, da smo se navadile na traktor. Prav gotovo pa smo razmislile o napakah, ki smo jih naredile. Dokazale smo, da večina kmečkih žena zna upravljati tudi s traktorjem in različnimi priključki na polju, ne le s kuhalnico v kuhinji, kot so žal nekateri še vedno prepričani. Da pa je bila spretnostna vožnja res spretnostna, je poskrbelo še deževno vreme, ki je dodobra razmočilo teren. Toda dvanajst tekmovalk se je odločno podalo v boj in se spretno izogibalo količkom, postavljenim tik ob progi. Le nekaj jih je imelo težave z vzvratno vožnjo tudi zaradi blatnega terena, toda časovne razlike so bile na koncu majhne. Vse pa so prepeljale vijugasto pot in parkirale v garaži. Tekmovanje je bilo sicer čisto resno, a ženske ne bi bile prave, če nebi poskrbele za smeh že med tekmovanjem. Vse tekmovalke so se pomerile v isti kategoriji, čeprav je bila najstarejša tekmovalka že krepko čez 70 let. Traktor je vrtela med količki, da smo lahko le gledali.

Prva državna prvakinja v spretnostni vožnji s traktorjem je tako postala Marija Rožman, drugo mesto je zasedla Ljudmila Rihtberger, tretje pa osvojila Cirila Gregorc.

Naj pripomnim, da smo bile na koncu zmagovalke prav vse, saj smo premagale tremo in dokazale, kako pomembno vlogo imamo kmetice na kmetiji. Poprimemo za vsako delo, ko naših možev ni doma. Navdušene smo bile in sklenile smo, da se naslednje leto ponovno preizkusimo v spretnostni vožnji s traktorjem. Verjamem, da je led premagan in da bo drugo leto še več tekmovalk.

Vsaka tekmovalka je za pogum in sodelovanje prejela lično priznanje in simbolične nagrade. Prve tri tekmovalke so se domov vrnile s pokali. Seveda smo poskusile bograč, poklepetale in se nasmejale. Pred odhodom domov nas je z ogledom gojitvenega centra orhidej nagradil že prej omenjeni župan.

To je bila zanimiva nova izkušnja in prav je, da jo še ponovimo!

Marija Marinček, Irena Ule

Srečanje društev pod kozolcem

Zveza kmetič Slovenije, Društvo kmetič, žena in deklet na podeželju Izlake - Mlinše – Kolovrat, društva podeželskih žena Podkum in društva kmetič Trbovlje so na Izlake povabile društva kmetič Slovenije. Srečanju društev se je pridružilo preko sto naših članic, ki so se zadovoljne pozdravljale z znankami ali pa spoznavale nove kolegice. Veliko smo si imele povedati, saj je od zadnjega našega srečanja minil že kar mesec dni. Ob spremljavi harmonike članice domačega društva, Mojci Razpotnik, smo se poveselile, se tudi zavrtele in zapele prelepo slovensko narodno pesem. Potešile smo lakoto z dobrim

golažem, zasavskimi krvavicami in funštercem, ki so nam ga gostiteljice pripravile. Prav tako pa so bile mize polne tudi domačih dobrot. Nekatere so si ogledale tudi kraj, a za to je bilo le malo časa in bo to mogoče ob kakšni drugi priložnosti. Na srečanju smo tudi izžrebale številke za tretje državne ženske kmečke igre in izbrale sodnice, ki bodo nadzorovale pravilen potek iger. Žal nam je, ker se našega srečanja niso mogle udeležiti vse prijavljene članice, saj jim je petkovo neurje to preprečilo in so morale v nedeljo reševati svoje domove. Upamo, da se nam bodo lahko pridružile prihodnjič. Zahvaljujemo se zasavskim društvom za topel sprejem vseh udeležencev!

Irena Ule

Kmečke igre

Tretje državne ženske kmečke igre so za nami. Odvijale so se v sklopu praznovanja občinskega dne v Zagorju ob Savi. Naše igre so pozitivno ocenili tudi naši spoštovani gostje. Pozdravil nas je župan občine gostiteljice g. Matjaž Švagan, državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano g. Branka Tome in podpredsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije g. Branko Tomažič. V letošnjem letu se je prijavilo rekordno število ekip, kar gotovo kaže na to, da takšna srečanja kmetice enostavno tudi rabimo. Kar dvajset društev je prijavilo svoje ekipe, prav tako pa je ekipo prijavila tudi Zveza kmetic Slovenije. Žal je naše tekmovanje nekoliko oklestila petkova toča, ki je preprečila, da bi se iger lahko udeležile vse prijavljene ekipe. Tako se je za prvo mesto potegovalo sedemnajst ekip. Ekipe so se pomerile v dveh sklopih. V prvem delu smo tekmovalke preverili v pravopisu, spravilu drv in jutranji molži. Igre so bile hudomušne, a prav nič lahke. Po izvedbi prvih treh iger smo dobili osem finalistk, ki so se pomerile še v štirih igrah: spravilu bal, pripravi ozimnice, skladiščenju in rudarjenju. Največ sreče so v Zagorju imele članice Društva podeželskih žena Ivanjščice iz Ivančne Gorice. Drugo mesto so osvojile članice Društva podeželskih žena Narin, tretje pa Društvo kmetic Zarja. Poudariti moramo, da je naše igre ves čas spremljal olimpijski duh »GLAVNO JE SODELOVATI, NE ZMAGATI«, zato smo sproti reševale probleme, ki nam jih je povzročalo sonce, pa včasih tudi kakšen ovinek do čim boljšega rezultata. Igre smo uspešno pripeljale do konca in se že veselimo snidenja prihodnje leto.

Irena Ule

Depresija

Zveza kmetic Slovenije je v sodelovanju z Društvom kmetic Kranj organizirala strokovno srečanje »Depresija«. Strokovnega srečanja se je udeležilo preko 50 članic, kar gotovo kaže na to, kako aktualna je ta tema. Premalo se zavedamo, da ta duševna motnja lahko prizadene vsakogar, ne glede na spol, starost, izobrazbo. Napačno je mnenje, da se to meni ne more zgoditi! Predavatelj dr. Aleš Kogoj nam je najprej predstavil, kakšni so znaki bolezni, kako pristopiti in kako pomagati. Poudaril je, da preslabo opazujemo tako sami sebe, kot tudi ljudi okrog nas. Pogosto se pojavijo težave, ki pa se jih lahko napačno ocenjuje. Tako okolica, kot pogosto tudi zdravniki ne opazijo, da gre za depresijo. Statistični podatki kažejo, da ena od šestih oseb v določenem obdobju svojega življenja trpi za depresijo. Ena izmed najhujših posledic depresije je samomor, kar 70 % oseb, ki so napravile samomor, je bilo depresivnih. Dr. Kogoj nas je opozoril, naj opazujemo in ukrepamo, če je potrebno. Depresijo bi pri večini bolnikov lahko uspešno ozdravili, pa jih žal več kot tri četrtine ne prejema ustreznega zdravljenja.

Irena Ule, Andreja Jagodic

Spregovorile o vlogi žena

Zveza kmetic Slovenije je v sodelovanju z belokranjskimi društvi kmečkih žena (DKŽ) v Črnomlju na Zavodu za kulturo organizirala strokovno predavanje Majde Lašič – Lončarič, ki je spregovorila o položaju in odnosu do žensk. Že sam naslov predavanja »Se je vloga žene v današnji družbi spremenila? Kdo daje ceno ženski vlogi in kdo jo jemlje?« je obetal zelo zanimivo predavanje. Udeleženske smo z zanimanjem prisluhnile mislim predavateljice. Enotne smo si bile, da je njeno razmišljanje pravo, čeprav ponavadi delamo drugače in še ne znamo razmišljati v smer, ki nam jo je predstavile. »To predavanje bi rabile pred tridesetimi leti,« so menile nekatere udeleženske. Gospa Majda pa je zagotovila, da nikoli ni prepouno.

V avli Zavoda za kulturo Črnomelj je Zveza kmetic Slovenije razstavila tudi fotografije na temo »Kruh naš vsakdanji«, katerih avtorice so kmečke žene – članice Zveze kmetic Slovenije.

Kljub obilici dela na kmetiji so se članice iz DKŽ udeležile predavanja in napolnile dvorano ter prisluhnile tri urnemu predavanju, ki je v naše duše vlilo veliko samozavesti, spoštovanja do sebe ter pozitivnega pogleda na okolico v kateri živimo.

Marinka Pezdirec

O cvetju v Bučka

Srečanje v Bučki smo si zamislile nekoliko drugače. Odločile smo se, da se tokrat posvetimo rožam. Pred pričetkom nas je pozdravil župan Bučke, ki se nam je zahvalil, ker smo se zbrale v Bučki. »Naš kraj je majhen, a veseli smo, ker se v njem vedno kaj dogaja. Hvaležen sem kmetičam, ki se povezujejo in marljivo delajo«. Tokrat smo v svojo sredino povabile ga. Ruth Reš Podgornik, ki nas je navdušila za urejene zelenice okrog naših domov. Predstavila nam je trenutne trende in nam rastline, ki jih priporoča. Gospa Ruth nam je odgovarjala na številna vprašanja. Že kar na predavanju smo delale načrte, kako bomo uredile zelenice, kje bomo nabavile trajnice. Verjamem, da je bila tema zanimiva, še bolj pa koristna. Prepričana sem, da je bilo letos v Bučki veliko lepo urejenih vrtov.

Irena Ule

Strokovni posvet v Strunjanu »KLIC IN GLAS PODEŽELJA«

Letos smo se pri Zvezi kmetic prvič odločile za dvodnevni posvet. Izbrale smo aktualni temi. Prvi dan smo se posvetile Nasilju nad ženskami in možnostim v boju proti nasilju. Drugi dan pa smo želele spregovoriti o vlogi žensk v javnem življenju. Obe temi sta za nas še kako pomembni. Prepričana sem, da se delno tudi povezujeta. Ženska nad katero se izvaja nasilje ima gotovo manj možnosti, da bi uspešno delovala v javnem življenju. Prav je, da se informiramo, da se seznanimo s problematiko, ter da vemo, kje poiskati pomoč, če bi jo potrebovale. Seveda je najbolje, da takih problemov v naših okoljih ne bi bilo. Ampak, če pa se pojavijo... Prej, ko jih omejimo, boljše je. Ženske se v želji po dokazovanju preveč izpostavimo. Želimo ustreči vsem, v vsakem trenutku. In v tej želji kar prehitro pozabimo nase. Naš trud okolica hitro sprejme in od nas zahteva še več. Zgodi se, da ne zmoremo več. Sledijo lahko zmerjanja, izsiljevanja... Pa smo tam. Sprva so lahko to lažje oblike, ki pa se lahko kar hitro stopnujejo. Ali smo sposobne spoznati, da smo žrtve? Nad nami se lahko izvajajo zelo različne oblike nasilja: fizično, psihično... Kaj storiti? Zaupati sosedi, službam??? Potrpeti??? Pobegniti??? Kam, kako? So možne rešitve, zato prisluhnite tej temi, premislite svoj položaj in če je potrebno ukrepajte! Nikoli ni prepozno!

Irena Ule

Razmišljanje najmlajših udeleženk o posvetu

S prijateljico Majo sva se odločili, da se pridruživa strokovnemu posvetu v Strunjanu. Priznati moram, da naju je bolj mikalo morje in sprehodi ob obali, kot kaj drugega. Mami naju je prosila za pomoč pri pripravi. Z veseljem sva poskrbeli, da smo se lahko v pavzah lahko napilili in posladkali. Kljub temu, da naju je vleklo v bazen, sva se udeležili posveta. Mislili sva, da bo to kar nekaj. Prvi dan smo prisluhnile državni tožilki ga. Vlasti Nusdorfer in predstavniku kriminalistične službe. Z veseljem sva jima prisluhnili. Ga. Vlasta je čudovito pripovedovala, prikazala je več primerov. Malo sva bili začudeni nad tem, kaj vse se dogaja, danes, v našem času. Mladi sva še in na tem področju še nimava izkušenj, o tej temi še nisem imela priložnosti veliko slišati. Vsekakor pa mislim, da zgodbe, o katerih je pripovedovala ga. Vlasta niso le izjeme, Spominjam se pogovorov s sošolkami. Koliko problemov je v družinah! Že majhni problemi so lahko sila boleči, če se pravočasno ne rešijo. Ženske bi se morale seznaniti z možnostmi, ki jih danes imajo. Če bi bile dobro informirane, bi bilo gorja v družinah lahko bistveno manj, potrebno pa je nastale probleme takoj reševati. Prej, ko jih uspemo rešiti, manjše so posledice. Obstajajo različne službe, ki pomagajo pri reševanju, a vendar se mora za rešitev problema odločiti žrtev najprej sama. Drugi dan smo posvetili temi Vloga žensk v javnem življenju. Tokrat sta se nam pridružili ga. Majda Istenič Črnič in ga. Vida Obid. Obe sta poudarili pomembno vlogo žensk pri odločanju. Ni dovolj, da le tarnamo in iščemo izgovore, da ne moremo sodelovati. Enostavno se moramo odločiti in biti prisotne. Biti moramo samozavestne in odločne. To ženskam ponavadi manjka. So pridne in delovne, a za odločanje enostavno zmanjka časa. Oba dneva sta bila zelo zanimiva in priznam, da bi z Majo še kar poslušali. Veliko novega sva zvedeli, pravzaprav sva slišali opozorila, ki nama bodo v prihodnosti gotovo prišla prav. Razmišljali sva, kako koristno bi bilo, da bi se tega predavanja udeležilo še več žena. Tako starejših, prav nič pa ne bi škodilo tudi mlajšim. Bilo je zanimivo in odločili sva se, da se še pridruživa, ko bo organiziran spet kakšen posvet.

Anita Ule

Strokovna ekskurzija Zveze kmetic Slovenije

Prijetna srečanja nam vedno zelo dolgo ostanejo v spominu. Eno takšnih je bila strokovna ekskurzija po zgornji Avstriji. Srečale smo se kmetice iz vse Slovenije in se odpravile na dvodnevni potep v avstrijsko mesto Ried in njegovo okolico.

Obiskale smo kmetijo, ki se ukvarja s turizmom na kmetiji. Turizem je njihova glavna dejavnost, kot dopolnilo pa imajo v hlevu še nekaj pitancev. V zimskem času, ko ni toliko gostov, je pri njih možno imeti tudi seminarje in predavanja. V ta namen so dogradili stekleni vrt iz katerega je mogoče ob večurnih predavanjih spočiti utrujene oči ob pogledu na gozd in travnike, ki obdajajo kmetijo. Imajo lepo urejeno klet, kjer ponudijo jabolčni mošt. Prepričale pa smo se tudi, da zna gospodinja v kuhinji pripraviti prave dobrote.

Naprej nas je pot odpeljala na kmetijo, kjer iz odpadkov predelujejo kompost. Odkupujejo vse vrste naravnih odpadkov, ki jih s posebnim postopkom predelajo v kompost, uporabijo pa na lastnih površinah. Na kmetiji imajo še krave dojilje.

Obiskale smo še kmetijo, ki se ukvarja z rejo konjev, tako za jahanje kot tudi za meso. Imajo veliko pokrito manežo in jahalno šolo, ponujajo pa tudi terapevtsko jahanje. Vsa ponudba je v vestern stilu. Na kmetiji je možno najeti tudi penzion.

Po večerji v družinskem hotelu smo bile povabljene na srečanje z njihovim društvom kmetic. To je bilo prijetno druženje, saj tudi jezik ni bil ovira. Gospe so nam predstavile način dela v njihovih društvih. Večer nam je popestrila še njihova folklorna skupina s plesi, predstavili pa so nam tudi njihove noše (dierndl) in nam razložili za kakšne priložnosti in iz kakšnega materiala je posamezna obleka izdelana. Tudi naša predsednica je njim predstavila delo naših društev in zveze.

Prijetno utrujene smo se odpravile spat, saj nas je naslednji dan čakalo še veliko novih doživetij. Obiskale smo ekološko tržnico. Prijetno je bilo opazovati vrvež in bogato ponudbo na stojnicah. Tržnica zajema tudi preprosto urejen gostinski del, kjer ljudje posedijo, poklepetajo in kaj dobrega pojejo in spiyejo.

Naslednja naša postaja je bil strojni krožek, v katerem je združenih okoli 200 kmetov, ki opravljajo usluge drugim. Z zaslužkom, ki ga s tem ustvarijo, so zgradili obrat za predelavo oljne repice, ki jo porabijo za gorivo v svojih strojih. Za njih je najbolj pomembno to, da tisto, kar znamo kmetje ustvariti in zaslužiti, lahko tudi sami porabimo in pravilno obogatimo dobičke. Zato se v njihov krog lahko vključijo samo kmetje, ne pa banke ali kdo drug, ki ga zanima samo zaslužek.

Po kosilu v samostanski kleti smo si ogledale še samostan z bogato zbirko starih knjig.

Dvodnevno potepanje smo sklenile na kmetiji, ki je usmerjena v mlečno proizvodnjo. Oče in sin sta nam razložila nastanek njihove kmetije. Zanimivo je, da je vsaka generacija povečala število krav za enkrat. Ded je kmetoval z 12 kravami, oče s 24, sin pa s 36.

V večernih urah smo se poslovile od prijetne vodičke, ki nas je dva dni vodila po zgornji Avstriji in je tudi doma na kmetiji, ki smo jo na koncu obiskale. Čeprav je bila pred nami še dolga in z snegom posuta pot, se je naše veselo razpoloženje nadaljevalo tudi na avtobusu.

Ekskurzija je bila zelo dobro organizirana. Kljub razlikam v jeziku smo vse povedano lahko tudi razumele, za kar je poskrbela odlična prevajalka, ki ji tudi po dveh dneh govorjenja in mučenja z strokovnimi izrazi ni zmanjkalo moči. Hvala pa tudi šoferju, ki nas je nasmejanega obraza varno popeljal našim dogodivščinam naproti.

Ker sem doma iz drugega konca Slovenije in sodelujočih ne poznam, jih ne bom omenjala poimensko. Še enkrat pa vsem skupaj hvala. Uspelo vam je in še kdaj.

Silva Klemenčič

Zveza kmetic sodeluje na sejmih

Zveza kmetic se udeležuje sejmov, kjer lahko predstavimo svojo dejavnost. Seveda pa je pri predstavitvi vedno prisotna tudi naša značilna slovenska kulinarika iz različnih krajev. Tradicionalno se udeležujemo kmetijsko živilskega sejma v Gornji Radgoni, in Kopru. Letos smo se predstavile tudi na sejmu v Trzinu in Bučki. Prav z veseljem pa smo se predstavile tudi na prireditvi Podeželje v mestu, v Mariboru. Vsa ta srečanja smo izrabile za navezovanje stikov in novih poznanj. Spoznale smo ljudi, s katerimi smo navezale stike in se dogovorile za nadaljnja sodelovanja.

Podeželje v mestu

V okviru predsedovanja Slovenije Evropski uniji je v nedeljo, 25. maja 2008 v Mariboru potekalo neformalno srečanje kmetijskih ministrov Evropske unije. Na prireditvi z naslovom »Podeželje v mestu«, katere namen je bil evropskim ministrom in gostom pokazati življenje slovenskega podeželja, so se predstavile kmetije, društva, združenja in zveze, ki delujejo na podeželju. Na povabilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije se je na prireditvi predstavila tudi Zveza kmetic Slovenije.

Predstavitve Zveze je potekala v dveh sklopih. Na stojnici so članice predstavile delovanje Zveze ter značilne slovenske kulinarčne specialitete. Dobrote so pripravile članice društev, ki so vključena v Zvezo. Tako je bilo na stojnici mogoče občudovati in kasneje tudi okusiti ocvirkovko, pleteno srce, belokranjsko pogačo, flancate, prekmursko gibanico, orehovo potico, makovo potico, domač kruh, ajdov krapec, šarkelj in domače drobno pecivo.

Druga skupina članic je pred pričetkom prireditve pripravila pogostitev za udeležence srečanja. 'Zavzele' so kuhinjo Gostilne Rotovž in pripravile slastne prigrizke ter jih vabljivo

zložene razpostavile po pladnjih in košarah. Članice so se nato po kratkem uvodnem programu in pozdravnih nagovorih na mariborskem Glavnem trgu predstavile oblečene v noše slovenskih pokrajin ter goste tudi pogostile in odgovarjale na vprašanja o posameznih dobrotah ter značilnostih oblek, ki so jih nosile.

Jelka Tršinar

Kmetijsko živilski sejem Gornja Radgona

Kakor je Slovenija raznolika po svoji strukturi, tako tudi po govoricah, narečjih, prav posebej pa po kulinariki. Za vsako pokrajino od Primorske pa do Prekmurja je značilno nekaj posebnega, tradicionalnega, kar izžareva navade, običaje in življenje ljudi v tistem koncu. Čeprav je Slovenija majhna, vse premalo poznamo njena bogastva. Prav zato pa so dobrodošle razne prireditve in dogajanja, kjer se da spoznati vso deželo na enem mestu. Ena takih večjih prireditev je kmetijsko živilski sejem v Gornji Radgoni. Na tem sejmu že nekaj let sodeluje tudi zveza kmetov Slovenije. Tukaj se na zelo majhnem prostoru uspešno predstavijo različne regije z svojimi dobrotami, ki so na ogled in pa tudi v pokušino. Posameznice pa se predstavijo še z kakšno ročnodelsko spretnostjo, ki je značilna za njihovo regijo (klekljanje, pletenje košar). Čeprav nam je vedno namenjen majhen in v kot potisnjen prostor, pa je naša stojnica lepo obiskana. Zveza kmetov Slovenije si prizadeva, da bi z vključevanjem vedno novih društev lahko predstavili še več krajev in njihovih značilnosti, saj le tako lahko našo malo deželo uspešno predstavimo tujim obiskovalcem, prav tako pa tudi domačinom, ki svojo deželo, žal, premalo poznamo.

Silva Klemenčič

Semanji dan na Bučki

Zveza kmetov Slovenije se je na pobudo Društva podeželskih žensk Bučka udeležila »Semanjega dneva na Bučki«.

Na praznični dan 25. junija smo se ob 8.30 uri začeli zbirati na Bučki. Ljudje so prihajali z vseh koncev Dolenjske, z avtomobili, peš, pa tudi s konji. Prelepo vroče vreme je napovedovalo številne obiskovalce od blizu in daleč. Prav kmalu sem ugotovila, da smo se odločile prav, da s predstavitvijo Zveze sodelujemo na prireditvi. S predsednico sva hiteli pripravljati stojnico. Razstavile smo panoje z vsebino našega dela in jo podkrepile s fotografijami. Mimoidočim smo razlagale o delu Zveze, jih povabile k sodelovanju in jim poleg promocijskega materiala v pokušino ponujale slastno pecivo iz pirine moke.

Na osrednjem prizorišču se je odvijal bogat kulturni program. Članice Društva podeželskih žensk Bučka so postavile na ogled razstavo šarkljev in razstavo fotografij ter slik, ki so prispele na razpis Zveze na temo Sončnica, Žito in Kruh naš vsakdanji.

Odziv obiskovalcev je bil dober. Nekateri so prvič slišali za nas, drugi so se čudili naši dobri organiziranosti in delu, ki ga opravimo skozi program Zveze.

Domov sva odšle z dobrimi občutki in bile soglasne, da je še kako prav, da se Zveza predstavlja tudi na terenu in tako promovira naše delo.

Marija Marinček

Razstave slik in fotografij članic Zveze kmetov Slovenije

Naša zbirka fotografij in slik se vsako leto povečuje. Sedanjim delom na teme: SONČNICE, ŽITO, KRUH NAŠ VSAKDANJI smo letos dodale še temo KMEČKA ŽENA. Namen

vsakoletnega natečaja je, da zberemo dela naših članic. Izbirale smo teme, ki so nam blizu. Dela so nekaj posebnega, saj jih ustvarjajo naše članice z veseljem in dušo. V letošnjem letu smo zbrana dela predstavljale po različnih krajih po Sloveniji. Z njimi smo potovale od primorske do pomurja. Razstave so bile lepo obiskane in tudi pohvaljene. Morda tudi ve pripravljate kakšno prireditev in bi vam zbrana dela lahko popestrila prireditev? Dela so na voljo, pokličite in se bomo dogovorile. Želimo si namreč, da bi našo zbirko lahko predstavile čim širšemu krogu. Naj kmetico spoznajo tudi po tej plati!

Irena Ule

Koncert ljudske pesmi »NAJ PESEM LJUDSKA ZDRUŽI SRCA VSA «

Včasih je za uresničitev svojih sanj potrebno vložiti veliko truda. Vendar pa se ne da opisati trenutka, ko stojiš tam nekje in vidiš, da trud ni bil zaman, da so se sanje uresničile in da si s svojo idejo nekoga razveselil. V soboto je tako svoje sanje uresničila tudi Irena Ule, predsednica Zveze kmetic Slovenije. Kar nekaj let je zorela ideja o skupnem srečanju ljudskih pevcev. Ta ideja je letos dozorela in na lepo okrašenem odru Kulturnega doma v Gornji Radgoni, se je v soboto, 14.06. 2008 odvijala prireditev z naslovom Pesem ljudska naj združi srca vsa. Na srečanju se je s pesmijo predstavilo dvanajst skupin, med njimi tudi ljudske pevke iz Porabja, harmonikašica, ki nam je zaigrala kar nekaj poskočnih in humoristki iz Svetega Jurija ob Ščavnici. Polna dvorana je bila dokaz, da ljudje še vedno radi prisluhnejo domači ljudski pesmi. Župan občine Gornja Radgona nam je zaželel še veliko uspeha pri takih srečanjih, svojega navdušenja pa tudi ni skrival Anton Slana, župan sosednje občine Sveti Jurij ob Ščavnici, ki nas je tudi počastil s svojim obiskom.

Ura in pol veselega prepevanja je kar prehitro minila. In čeprav je nekatere udeleženske koncerta čakala še dolga pot do doma, je bilo na njihovih obrazih opaziti veselje, iz oči pa razbrati željo, da se drugo leto ponovno srečamo na drugem koncu Slovenije.

Irena Ule

Dobrodelni koncert »DANES TI, JUTRI JAZ«

V letošnjem letu se je narava kar večkrat kruto poigrala. Vse od julija do avgusta je na mnogih območjih klestila toča, ponekod se ji je pridružilo še neurje, plazovi, poplave. Mnogo domačij je ostalo brez strehe nad glavo, kmetijski pridelki so bili uničeni, trajni nasadi in gozdovi več let ne bodo prinašali dohodka. Med hudo prizadetimi je bilo mnogo kmetij, ki so kakršno koli pomoč potrebovale takoj.

Društva kmetic, ki so včlanjena v Zvezo kmetic Slovenije se skozi celo leto odzivajo z raznimi humanitarnimi akcijami, da pomagajo svojim članicam in njihovim družinam, prijateljem v stiski. Ob letošnjem neurju se je Zveza kmetic Slovenije odločila, da ob pomoči društev priredi dobrodelni koncert ljudskih pevcev in pevk iz vse Slovenije in zbrana sredstva nameni dvema družinama naših aktivnih članic.

»DANES TI, JUTRI JAZ« je bil moto letošnjega dobrodelnega koncerta, ki ga je Zveza kmetic Slovenije organizirala v sodelovanju lokalnih društev kmetic iz Lukovice in Blagovica - Trojane. V dvournem programu skoraj polne dvorane Kulturnega doma Janko Kersnik v Lukovici so se predstavili domači ljudski pevci KUD Fran Maselj Podlimbarski, članice lokalnih društev, ljudski pevci iz Blagovice, ljudske pevke iz Ponikve pri Žalcu, pevska skupina Klasek iz Izlak ter nonet Vasovalci iz okolice Idrije. Na koncertu smo prisluhnili domačima mladima harmonikarjema, za smeh je poskrbela domača igralska skupina, program smo popestrile tudi z recitacijami in prvič smo prisluhnili prav pesmi namenjeni temu dobrodelnemu koncertu, ki jo je napisala naša članica iz Društva podeželskih žena Blagovica. Prijetno in bogato jesensko zelenje in cvetje iz kmečkih vrtov je krasilo dvorano, naznanjalo zimo in napovedovalo, da po dežju pride sonce. Po

končanem koncertu smo se skupaj družili iz vseh koncev Slovenije ob dobrotah članic Društva podeželskih žena Lukovica.

Vemo, da so zbrana sredstva le malo omilila položaj hudo prizadetih, a želele smo povedati nekaj drugega. Povedale smo, da smo začutile njihovo stisko, da čutimo z njimi, in ne želimo, da v nesreči ostanejo same. Z veseljem smo storile to in želele tudi ostale opozoriti, da si moramo med seboj pomagati, se povezovati. Morda smo se ob tej priliki delno zahvalile obema članicama za aktivno delo in prispevek pri našem delovanju. Na prijetnem večeru smo prisluhnile slovenski ljudski pesmi, saj prav ta zvrst kmeta spremlja v prijetnih in tudi težkih trenutkih. Oba trenutka smo na dobrodelnem koncertu uspele povezati. Nastopajoči na odru in za njim poslušalci v dvorani smo doživeli prečudovit kulturni večer ob čudoviti ljudski pesmi. Prijeten je bil občutek, da smo vsi skupaj naredili dobro delo. Pri organizaciji in izvedbi nam je prostovoljno pomagalo mnogo dobrih ljudi, za kar smo jim v imenu Zveze kmetic Slovenije hvaležni.

Marta Kos, Irena Ule

Kruh naš vsakdanji: Fotografija in slika

Zveza kmetic Slovenije je v letu 2007 že tretjič zapovrstjo razpisala natečaj za najlepšo sliko ali fotografijo, ter s tem znova izzvala članice, da izrazijo svoje talente in se sprostijo ob ustvarjanju. Na natečaj, katerega tema je bila »Kruh naš vsakdanji«, je prispelo 43 različnih del. Komisija, ki so jo sestavljale članice odborov Zveze in dva zunanja ocenjevalca, je nagradila tri dela. Na tretje mesto se je uvrstila Marija Erjavec iz Ivančne Gorice, drugo mesto je pripadlo Desanki Kreča iz Izlak, prvo nagrado pa je prejela Marija Mavrin iz Črnomlja. Pomembno je, da so vse članice, ki so sodelovale na natečaju, ne glede na to ali so bile nagrajene ali ne, v zbirko Zveze prispevale čudovita dela. Zveza je doslej uspela zbirko del svojih članic predstaviti v različnih krajih po Sloveniji, kar je zagotovo prispevek k promociji Zveze in vsestranskih aktivnosti članic.

Jelka Tršinar

UTRINKI IZ DELA DRUŠTEV

Ohranjanje običajev naših dedov in babic

Zanimivo in razgibano leto Društva žena in deklet občine Hajdine

Društvo žena in deklet Občine Hajdina, ki danes šteje že 154 članic, se ponša s svojim aktivnim delovanjem na različnih področjih življenja. Hajdinske žene, mame, hčere in babice že deset let skozi ustvarjalnost, druženje in pesem ohranjajo tradicijo naših dedov in babic.

Hajdinske žene, mame, hčere in babice že deset let skupaj ustvarjajo, se družijo, prepevajo in ohranjajo tradicijo naših dedov in babic. Včlanjene so v Društvo žena in deklet Občine Hajdine, ki se ponša z dolgoletnim aktivnim delovanjem in danes šteje 154 članic.

Letošnje leto je bilo za članice društva nadse pestro, zanimivo in delovno. Že v mesecu januarju so pripravile zelo poseben dogodek, poimenovan »Košicn bal« ali luščenje koščic. To je bilo desetletja nazaj zelo priljubljeno opravilo. Na njem so se zbrali vsi vaščani in luščili koščice, vmes pa je bilo še veliko časa za izmenjavo novic, klepet, druženje, zabavo, petje in ples. Starejši so pri tem opravilu pogosteje pogledali na eno

oko, ko je mlad fant dvoril lepemu dekletu primernemu za možitev. Na letošnjem »košic balu« v Slovenja vasi se je zbralo veliko ljudi. Starejši so obujali spomine na stare čase, mlajši pa so z radovednostjo opazovali luščenje in z zanimanjem poslušali zgodbe svojih babic. Zagotoviti semena primerna za luščenje pa članicam nemalokrat predstavlja težavo, saj so buče, ki jih poznamo in sejemo danes, brez luščin.

Drugo opravilo, s katerim ohranjajo stare običaje, pa je trganje in ličkanje koruze kot nekoč. Tudi ta družabni dogodek želijo ohraniti, zato se vsako leto zberejo na kmetiji ene izmed članic. Veselo je že na polju, kjer se zberejo tudi ljudje iz širše okolice in pomagajo pri trganju koruze. Sledi ličkanje prav tako kot nekoč. Po opravljenem delu si zapojejo in zavrtijo ob zvokih domačega muzikanta. Letos se jim je pridružila tudi gospa Marta Kraner, predstavnica Zveze kmetic Slovenije.

Tudi poletni meseci so bili razgibani. Prvo nedeljo v juniju so sodelovale na razstavi ročnih del v občini Tišina, ki jo je pripravilo društvo TD Gradišče ob svoji 5. obletnici obstoja. Na letošnji poletni izlet prav tako niso pozabile. V soboto, 7. junija, so se zbrale v zgodnjih jutranjih urah in pot jih je vodila na Brione. Junija pa so njihove pevke sodelovale na koncertu »Pesem ljudska naj združi srca vsa«, ki je pod vodstvom Zveze kmetic Slovenije potekal v Gornji Radgoni. 21. avgusta so se članice s pesniško žilico predstavile tudi na Večeru ustvarjalnosti. Strokovna ekskurzija v ribniško in kočevsko regijo v oktobru, pa je članice popeljala na ogled gradu Kostel in Nove Štiffe ter na obisk k izdelovalcu suhe robe. V jesenskem času se je zaključilo tudi tekmovanje za bralno značko za odrasle, ki poteka v sodelovanju s Knjižnico Ptuj. Letos je bralno značko osvojilo 14 članic. Skozi vse leto se enkrat tedensko srečujejo pri ročnem delu. Pred njimi so še jesenske delavnice »Izdelki iz kožušja«. Vse pa tudi že veselo čakajo, da pridne članice obiše Miklavž na Miklavževi večerji.

S svojo aktivnostjo in vztrajnostjo se članice Društva žena in deklet Občine Hajdine trudijo k ohranitvi starinskih običajev iz preteklosti, ob katerih so se ljudje kljub težkim časom, pa četudi ob delu, znali sprostiti in poveseliti, kar pa je danes ob hitrem tempu življenja prava redkost. Sodelovanje, druženje, pesem in ples, ki povezujejo članice med seboj, da tako skupaj preženejo samoto in dolgčas modernega sveta, kjer se znajo ljudje srečati samo še pred televizijo, je nenadomestljivo tako za današnje kot tudi prihodnje rodove.

Estera Korošec

SODELOVANJE MED DRUŠTVI JE POMEMBNO

V naravi se že pozna jesen, in ko pregledujemo zapiske o delovanju našega društva skozi vse leto, se ustavimo pri mesecu oktobru, ki nam veliko pove. To je mesec, ko kmetice po svetu praznujejo svetovni dan kmetic. Vsako leto se počastitvi tega praznika pridružimo tudi kmetice iz Slovenije. Namen Zveze kmetic je ustvariti pogoje za izboljšanje položaja žensk na podeželju in si prizadevati za njihovo ustrezno mesto v družbi.

V Društvu kmečkih žena Dragatuš se za počastitev Zveze kmetic veliko posvečamo druženju, saj se zavedamo, da tkanje novih prijateljskih vezi bogati tudi našo Zvezo. Letos smo nastopale na Izlakah, kamor so nas povabile članice Društva kmečkih žensk Mlinše-Kolovrat Izlake na Večerni koncert pevske skupine Slovenije. Čeprav naš pevski zbor, ki smo ga ustanovile pri Zavodu za izobraževanje in kulturo Črnomelj v okviru študijskega krožka Petje nas druži, deluje šele drugo leto, smo povabilo z veseljem sprejele. Tudi gospa Irena Ule, ki je predsednica Društva kmečkih žensk Mlinše-Kolovrat Izlake, predsednica Zveze kmetic Slovenije in zborovodkinja pevskega zbora tamkajšnjega društva, pravi, da je treba nabirati kilometrino. Ker pa je bil koncert v večernih urah, smo se članice DKŽ Dragatuš dogovorile, da združimo prijetno s koristnim, ter se zgodaj zjutraj podale po lepi Sloveniji.

Prvi postanek je bil grad Bogenšperk, kjer smo si ogledale razstavo o delovanju Janeza Vajkarda Valvazorja. Danes imajo tam tudi posebno kapelico za poročne obrede. Pot nas

je nato peljala na Vače, kjer nas je lepo sprejela članica tamkajšnjega Društva žena in deklet Vače Veronika Vrtačnik, nam ponudila dobro pecivo – flancate ter skuhala nepogrešljivo kavico. Pripovedovala nam je o pestrem delovanju njihovega društva, njen mož Bine pa nam je veselo zaigral na harmoniko. Zanimivost na Vačah, ki smo si jo ogledale, je cerkev svetega Andreja in v njej božji grob, ki ga okrog in okrog krasi prečudovit mozaik iz češkega brušenega stekla. Slika oltarja Janeza Krstnika pa je delo istega slikarja kakor v župnijski cerkvi v Dragatušu. Zgodovino cerkve in življenje na Vačah nam je lepo razložila članica društva in mežnarica Danica Jurjevec, me pa smo zapele cerkveno pesem. Pokazali so nam tudi naj domačijo. Kilometer stran iz Vač smo si v vasi Klenik, kjer je arheološko najdišče, ogledale povečano kopijo situle.

Z avtobusom smo pot nadaljevale proti Slivni, ki se je že prijetno grela na soncu, medtem ko nas je od Dragatuša do Vač spremljala zelo gosta megla. GEOS – geometrično središče Slovenije Slivna je znano tudi po različnih prireditvah, obeležjih, v lepem spominu pa nam bo ostalo razstavljeno staro kmečko orodje in čudovite lesene skulpture, pri katerih korak kar zastane.

In že smo bile v Vidergi, kjer nas je lepo sprejela in pozdravila gospa Irena Ule. Sledili so pozdravni govor, zdravica, kosilo, pevske vaje vseh skupin – priprava za Večerni koncert. Z gospo Ireno smo se odpeljale na Zasavsko Sveto goro, od koder je prečudovit razgled daleč naokrog. Z malo strahu smo se po vijugasti cesti navzdol pripeljale do hotela Medijske toplice in se peš spustile po kratkem jamskem rovu do Valvazorjevega zdravilnega vrelca. Ogleda je vreden tudi muzej v Izlakah, ki prikazuje, kako so ljudje včasih živeli. Ob razstavljenih starih predmetih smo ugotovile veliko podobnosti z življenjem v Beli krajini.

Po končanem ogledu muzeja smo se odpravile v Kulturni dom Izlake na Večerni koncert. Članice pevskega zbora DKŽ iz Dragatuša smo pod vodstvom zborovodkinje Judite Ilenič zapele pet belokranjskih pesmi. Za konec lepega večernega druženja smo skupaj z društvom iz Hajdine, Žužemberka in Izlak na odru zapele še tri pesmi. Po koncertu smo si ogledale razstavo, na kateri smo se predstavile z belokranjsko pogačo in domačim kruhom. Zelo zadovoljne in polne lepih vtisov smo se pozno v noč vrnile domov.

Mira Garantini

Društvo kmetic Zarja

Življenje je vznemirljiva pustolovščina, ki teče z veliko naglico. Včasih nas postavlja v vrtinec dogodkov, ki močno spremenijo tok našega življenja.

Pisalo se je leto 1993, ko je skupaj stopilo nekaj odločnih žensk, ki so želele izboljšati življenje ženam na kmetijah in jih povabile na ustanovni občni zbor društva kmetic. Dejstvo, da je zasanjanost padla na rodovitna tla, je kmalu pognalo korenine in tako so še isto leto na loškem prazniku prvič predstavile tudi modno revijo starih oblačil. Ideje so kar deževale in tako se je v teh naših skupnih letih zgodilo marsikaj. Leta 1995 smo sodelovale tudi pri ustanovitvi Zveze kmetic Slovenije v Gornji Radgoni.

Morda bo kdo ob naših ekskurzijah in izletih pomislil, da smo kot lastovice. Ja, pa še res je. V teh skupnih letih smo prepotovale dobršen del Slovenije, preverile, če je morje še vedno slano, pa tudi preko meje smo se že kar nekajkrat podale. Naj omenim Nizozemsko, ki nam je ostala v nepozabnem spominu, pa Švico, Bavarsko, Prago, Medjugorje in Budimpešto. A tako kot lastovica, se tudi me vedno znova rade vračamo na svoj najlepši košček pod nebom, na svoj dom.

Društvo je svojo modno revijo predstavljalo že širom po Sloveniji, na različnih prireditvah. Skozi vsa ta leta je pri tem sodelovalo mnogo različnih ljudi, članic, pa tudi nečlanic, otrok, zagotovo pa ni šlo brez moške pomoči. Vsi so žrtvovali svoj čas, skupno jim je bilo in jim je še druženje, ki prinaša srečo, zadovoljstvo in veselje tako nastopajočim, kot tudi gledalcem.

Kmečka kuhinja, kjer pridne roke še vedno gnetejo testo, ga skrbno pokrijejo in spečejo kruh v krušni peči. Pravljica? O ne, za nas pač ne. Vse to še znamo, pa tudi trudimo se, da bi ne zamrlo. Kaj vse smo skupaj počele na tečajih, koliko novega znanja pridobile, kolikokrat so bili tudi možje ponosni na nas, ko smo jih razvajale z novimi jedmi? Del tega je pred leti skupaj zbrala Anica Levart in nastala je knjižica: Dišeče dobrote kmečke kuhinje.

Počasi, a vztrajno se je širil glas o naši vztrajnosti, dobroti, hrepenenju po druženju. Željne znanja in novih idej smo posegale mnogokrat po za nas oddaljenih stvareh. Opogumile smo se in obiskovale plavalni tečaj, računalniški tečaj, se učile obrezovati vrtnice in sadno drevje, hodile na telovadbo, odkrivale lepote naših gora. Ob slovesu gospoda Janeza Jazbeca in nastopu novega župana, gospoda Mirana Gorinška pa smo sprejele izziv, ki nam je spremenil naš tok življenja. Pripravile smo pogostitev in od takrat se je to zgodilo še mnogokrat...

Kjer kmečka hiša odprta vrata pušča, tam se za ljubezen bati ni, tam vedno prijazna beseda se dobi.

A ker je za prijazno besedo potrebno nekaj storiti, smo se v društvu trudile, da smo se oskrbele tudi s smehom, ki je vir dobre volje in kar nekajkrat zašle v gledališče. Sodelovale smo tudi na družabnih igrah, kjer je bilo poleg mest vedno v ospredju druženje. Je pa res, da smo bile zelo ponosne na družabne igre v Socki, kjer smo dosegle 2. mesto. Sodelovati smo pričele še z drugimi društvi, naj posebej omenim društvo Sožitje, kar nam je v veliko čast in veselje.

Nikoli pa nismo pozabile na mesec marec, mesec mater in žena in ob peti obletnici pripravile čudovito prireditev: Mama, te rože so zate.

Našo knjigo smo že dodobra popisale, mnogokrat dokazale, da je v slogi res moč, zato naj velja iskrena zahvala vsem, ki se trudite in nam pomagate oblikovati naše skupne strani. Vesela sem, ker vem, da boste vedno priskočile na pomoč, ker vem, da smo skupaj team, ki doživlja veselje in srečo, zna pa se spoprijeti tudi z ovirami. Med nami se je razvil odnos, za katerega je vredno živeti, postale smo prijateljice. Prijateljstvo pa je dar, ki dela čudeže in daje pogum, da delamo včasih nemogoče stvari.

Društvo žena Vače

16. Vaški dan, ki ga je Društvo žena in deklet pod skrbnim in domiselnim vodstvom predsednice, Majde Rebolj, uspešno izpeljalo v zadnjem letošnjem počitniškem dnevu, je bil v nedeljo, 31. avgusta 2008.

Osrednji namen dneva je bil tokrat v ohranitvi dediščine na področju kulinarike, ki so jo ustvarjale naše babice in zaradi tega je imel dan tudi delovni naslov »Kuhinja naših babic«. Tej temi je bilo podrejeno vse: od pestre razstave kulinarčnih dobrot, razstave črne kuhinje in tehnične opreme kuhinj, odličnega starodavnega ajmohta za pokušino – pa vse do zanimivega in ob starih šegah prisrčnega kulturnega programa. Pripravili so ga Gledališče in pevski zbor GEOSS, Lidija Virant s harmoniko, Tomaž Smrkolj z lajno, Vrtec Sonček in OŠ Vače ter pevska skupina Klasek Izlake.

Otvoritev etnološko zanimive in zelo pestre kulinarčne razstave je bila že zjutraj, razstavo pa so ob pridnih gospodinjah, ki so prikazovale izdelavo čudovitih ročnih del, dopolnjevali eksponati nekdanjih štedilnikov, ki so zgovorno pripovedovali zgodbo razvoja bele kuhinje, ki se je razvijala in se razvija – veliko hitreje, kot se je nekoč črna. Predstavljena pa je bila tudi črna kuhinja, ki je imela domala vse prepoznavne elemente, v katere je bil vpet kuharski vsakdan naših babic. Črno kuhinjo so izdelali domači lesarski umetniki s Slivne. Na stojnicah pred šolo so nekatera društva, skupaj s posamezniki, predstavljala tudi svoje dejavnosti. Na pobudo in s pomočjo predsednice Društva, Majde Rebolj, je etnologinja Anka Kolenc napisala publikacijo domače izdelave, v kateri je po terenskih zapiskih predstavila prehranske navade prebivalcev širšega območja Vač v začetku 20.

stoletja. V knjižici je veliko starih izrazov in poimenovanj najrazličnejših pripomočkov in posod, ki so jih uporabljali včasih, opise pa dodatno razlagajo še fotografije. Iz pripovedi veje veselje in trpljenje ob pripravi najrazličnejših prehranskih prvin, ki niso bile nikoli same po sebi umevne, kot so v današnjih časih. Naše babice so imele do njih nadvse živ in spoštljiv odnos, ki so ga izpričevale ob številnih šegah in navadah in z vsem svojim načinom življenja. V publikaciji so tudi dragoceni recepti za pripravo jedi naših babic, ki jih zbrala predsednica Društva žena in deklet, Majda Rebolj. Veliko število teh jedi je bilo - v posodah in na način, kot so jih ponudili včasih – predstavljenih na razstavi v šolski dvorani. Uradni del prireditve se je začel ob 14. uri, ko je goste pozdravila predsednica, gospa Majda Rebolj, nato pa so veselje ob tako lepo uspelem dnevu izrazili še župan Občine Litija Franci Rokavec, podpredsednik Društva GEOSS Jože Dernovšek in predsednica Zveze kmetič Slovenije Irena Ule.

Ker je bila že od nekdanj ocvetličnost in urejenost domačije ponos vsake gospodinje, je bil tudi letos višek prireditve ob razglasitvi rezultatov ocenjevanja za najlepše urejene domačije, o čemer je odločala posebna komisija. Ob prisrčni družabnosti in kovanju novih načrtov, ki jih nikoli ne zmanjka, se je druženje potem nadaljevalo do poznih večernih ur.

Anka Kolenc

Igre otrok in odraslih na Vačah

Kar precej se je treba pogovarjati in spraševati starejše ljudi na Vačah, da lahko vsaj malo pokukate v njihov nekdanji igrivi otroški svet, ki je bil – zaradi težkega življenja v preteklosti največkrat nerazumljen in velikokrat prikrit. Ta čudoviti svet, ki je našemu človeku pomagal pri navdušenosti za življenje in bogatenju domišljije za razkrivanje njegovih skrivnosti je na Vačah, žal, še premalo raziskan. Le toliko, da lahko tudi na tem področju slutimo bogato dediščino in se veselimo njenega razkritja ...

Namesto televizije in računalniških igric so se v začetku 20. stoletja naši predniki, ko so bili še otroci, veselili zimskih večerov. Takrat so odrasli ob ličkanju koruze, preji ali ob drugih delih pripovedovali zanimive zgodbe o strahovih, pravljicnih bitjih in drugih nenavadnih dogodkih, ki so burili otroško domišljijo.

Sicer pa so se največ iger igrali na paši. Največ je bilo gibalnih iger, ki jih poznamo še danes: skrivanje, lovljenje, gnilo jajce, slepe miši, kdo se boji divjega moža, skakanje, kdo bo prej na vrhu, kamenčkanje, šli so tudi s kamenčki bab'co pobijati, velikokrat pa so šli tudi rihtarja bit. Deklice so se igrale mirnejše igre; poleg tega, da so se igrale s svojimi punčkami iz cunj, so se velikokrat igrale tudi najrazličnejše igre s fižolčki, šle so se polaganje rok na izpadanje, ugibanje, v kateri roki je kamenček, rinčke talat, ŠPAN (tri v vrsto) in zemljo krast ...

Igrali pa so se tudi odrasli. Ko so bedeli pri mrliču, so z opravičilom, da mu z dobro voljo pomagajo v novo življenje, razposajeno bili rihtarja, so pa tudi rinčke talali in peli.

Ob tej priložnosti so tudi golobčkali. Za to igro so prinesli s seboj tudi kakšne obeske, rutice, ali druge lepe stvari. Najprej so si določili imena: eden je bil ajda, drug koruza, tretji fižol, četrti ... in so začeli: »Golob je zletel iz golobnjaka ...« Nekdo je držal klobuk, v katerega so dajali za kazen svoje obeske. Takrat, ko je vodja igre napovedal: »Golob je zletel iz golobnjaka v ajdo,« je moral tisti, ki je bil ajda, hitro nekaj reči, npr.: »V ajdi ga ni, je šel v fižol!« Če ni takoj odgovoril, ga je doletela kazen in moral je dati eno od svojih lepih stvari v klobuk. Ko je bilo igre konec, so se darila vračala. Na koncu je vodja igre jemal stvari iz klobuka in je ob vsakem predmetu rekel: »O, ta je pa velik grešnik ali grešnica, o, tega je treba pa kaznovati!« In je poslal nekoga: »Pojdi k svojemu sosedu pogledat, če ima oblečene hlače!«, »Pojdi onega sezut!«, »Pojdi tega okoli ušesa udarit«. Iz terenskih raziskav, ki so nam doslej znane, lahko sklepamo, da je bilo na Vačah z igro prežeto življenje od najzgodnejših let do smrti, zato lahko z gotovostjo trdimo, da je v

razvoju duševnosti Vačanov igra odigrala pomembno vlogo, ki bi jo bilo potrebno čim prej raziskati.

Anka Kolenc

Kmetice kmetujejo, tekmujejo, zmagujejo in praznujejo

Kmetice iz občine Kamnik in Komenda smo organizirane v dveh društvih: Društvo podeželskih žena Tuhinjske doline, ki ga vodi Janja Pestotnik in Društvo podeželskih žena Kamnik Komenda, ki ga vodi Jerneja Kemperl.

Društvo podeželskih žena Tuhinjske doline združuje dekleta in žene od Nevelj do Motnika in deluje že od leta 1993. Dosedanje uspešne predsednice so bile Tončka Zalaznik iz Srednje vasi in Ivica Vrankar iz Buča. Društvo vsa leta šteje preko 150 članic.

Društvo podeželskih žena Kamnik Komenda združuje dekleta in žene vasi izpod Velike planine, porečja Kamniške Bistrice do porečja Pšate v občini Komenda. Društvo šteje okrog 100 članic. Obe društvi sta tudi člana Zveze kmetic Slovenije, ki združuje preko 80 društev in 6250 članic iz vse Slovenije in jo vodi predsednica Irena Ule.

Kmetice poleg dela na kmetijah, marsikatera še ob službi, skrbimo za dom in družino. Kljub temu, da se naše delo na kmetijah ob tehnologiji in napredku in obilici administracije močno spreminja, postaja vedno bolj obremenjeno. Kmetice še najdemo čas za izobraževanje, kulturo, humanitarne akcije, promocijo podeželja in naših občin, in predvsem za druženje med seboj. Z našim delom in predstavitvami v javnosti želimo stalno opozarjati ostalo prebivalstvo predvsem pa našega potrošnika in uporabnika prostora, da imamo veliko nevidno poslanstvo v pridelavi hrane in pri ohranjanju podeželja. Svetovni dan kmetic praznujemo 15. oktobra. V društvih in zvezi ga obeležimo na posebej slovesen način. V zadnjih letih v društvih skušamo v svoji sredini izbrati kmetico leta, ki se pridruži ostalim kmeticam na izboru za kmetico leta. Zaslužne kmetice leta, ki jih je predlagalo Društvo Kamnik Komenda v preteklih letih so bile: Angela Hočevar iz Žej pri Komendi (2004), Marija Hribar iz Kališča (2005), Angela Romšak iz Krivčevega (2006), Vida Grajzar iz Šmarce (2007).

Za letošnji izbor kmetice leta je Društvo podeželski žena Tuhinjske doline predlagalo Ivico Kadunc iz Zgornjega Tuhinja, ki je ustanovna članica društva in prihaja iz čiste hribovske kmetije. Društvo podeželskih žena Kamnik Komenda je za letošnjo kandidatko predlagalo Majdo Zamljen iz Kregarjevega, ki prihaja iz manjše hribovsko gorske kmetije. V društvih jih predlagamo, ker jih cenimo in menimo, da imajo pogum in voljo, ki jo izkazujejo s svojim delom za uveljavljanje mesto kmetice. Na svečano prireditve v Postojno smo jih pospremile članice društev. Prireditve se je udeležil tudi sam predsednik države dr. Danilo Türk, s katerim so se imele kandidatke za kmetico leta priložnost tudi osebno srečati. V nagovoru nam je med drugim dejal: »Danes je delo kmetic bolj cenjeno in bolj poznano, potrebno pa je tudi javno in družbeno spoštovanje, zato so prireditve kot je vaša pomembne, saj dajejo predstavo o vašem delu.« Izmed sedemnajstih kandidatk iz cele Slovenije je bila za kandidatko izbrana kmetica leta 2008 Štefka Pavlin iz Naklega, katero smo pred leti obiskale na njeni kmetiji. Vsem dosedanjih našim kandidatkam gre zahvala in še posebne čestitke letošnjima kandidatkama, ki so naše kmetice leta 2008.

V letošnjem letu se je Zveza kmetic Slovenije odločila, da se pridružijo oračem na državnem prvenstvu tudi kmetice, ki so se pomerile v spretnostni vožnji s traktorjem. V Društvu podeželskih žena Komenda Kamnik je ta izziv na pobudo društva sprejela Marinka Pogačnik iz Godiča. V avgustu se je v Rakičanu zbralo dvanajst traktoristk, ki jih ni motilo, da so šele dan pred tekmovanjem izvedele, da bodo tekmovalle s traktorjem Same. Večina tekmovalk ga še ni vozila. Razlike v času so bile minimalne, kar je kazalo na to, da so zelo spretno v vožnji s traktorjem. Marinka je za štiri stotinke zgrešila tretje mesto. Za pogum in dosežen rezultat ji čestitamo. Ob tem naj še dodamo notičko, da si

nekatero kmetice nabirajo kondicijo ne samo ob delu na kmetijah ampak tudi drugače. Marinka je bila tudi tista, ki je v družbi še šestih članic društva v letu 2008 prvič osvojila Triglav.

Marta Kos

Društvo podeželskih žensk Bučka

Na območju devetih vasi, ki tvorijo Krajevno skupnost Bučka, je bilo pred leti čutiti željo in voljo po združevanju žensk, ki so bile s svojim delom pripravljene popestriti in dopolniti prireditve v domačem kraju. Poleg tega smo želele svoj kraj predstaviti tudi širše. Društvo danes povezuje 33 aktivnih članic vseh generacij.

Polne idej in ustvarjalne energije smo doslej realizirale že marsikatero zamisel, kar nam daje novega elana za naprej. Ob podpori Občine Škocjan in v sodelovanju z ostalimi društvi v kraju smo z našim delom obogatile številne prireditve tako na Bučki, v Škocjanu kot tudi drugod. V številnih delavnicah smo izmenjale svoje bogate izkušnje in s pomočjo strokovnih predavateljev nadgradile in utrdile že pridobljena znanja s področja zdrave prehrane, kuhanja in peke, vzgoje rastlin, nege bolnikov in njihovih socialnih pravic, koristnosti in uporabnosti zdravnih zelišč, aranžiranja in kreiranja unikatnih ročnih del. Večina naših članic trdo dela od zore do mraka, zato se nam zdi nujno, da naredimo tudi kaj za svoje telo. V zimskem času imamo zato organizirano vadbo pod strokovnim vodstvom, preko leta pa za rekreacijo poskrbimo z rednimi mesečnimi pohodi po bližnji okolici.

Članice društva želimo dober glas o našem delu in Bučki ponesti tudi preko meja naše občine. V našem osemletnem delovanju smo pripravile kar nekaj odmevnih akcij. Pripravile smo razstavo starih predmetov, ki so se ohranili na podstrešjih, leta 2001 smo organizirale odmevno predstavitev naše občine na takratnem sejmu turizma Alpe Adria s predstavitvijo video kasete o Bučki. Redno sodelujemo na ocenjevanju dobrot v okviru akcije Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju ter na številnih drugih tekmovanjih, ki jih organizirajo društva podeželskih in kmečkih žensk v okolici. Z razstavami smo obogatile že marsikatero prireditev ali sprejem. Sodelovale smo na izboru za Naj gospodarja v Škocjanu, kjer se je naših dobrot razveselil tudi takratni minister za kmetijstvo. Pred leti smo dale pobudo in tudi organizirale prvo srečanje društev podeželskih in kmečkih žensk Dolenjske, v sklopu turistične prireditve Semanji dan na Bučki pa vsako leto pripravimo t.i. šarkeljado z ocenjevanjem in razstavo šarkljev. Že vrsto let dobro sodelujemo z domačimi ljudskimi godci Bučenskimi ramplači in ob njihovem letnem koncertu pripravimo tematsko razstavo. Doslej smo predstavile, kaj se je na Bučki jedlo ob kolinah ter velikonočne in krompirjeve jedi. Lani smo ob razstavi izdale brošuro z izbranimi recepti jedi iz krompirja.

Obilo prostovoljnega dela, vloženih lastnih sredstev in mnogo dobrih stvari, ki smo jih članice v okviru društva naredile za skupnost ni ostalo neopaženih. Leta 2004 smo bile za svoje delo nagrajene z občinskim priznanjem.

Društvo se veseli vedno novih izzivov, zato smo letos sprejele odločitev, da se pridružimo Zvezi kmetic Slovenije.

Jelka Tršinar

Izdajatelj: Zveza Kmetic Slovenije

Naslov: Glasilo Zveze kmetic Slovenije

ISSN:

Naklada: 300 izvodov

Uredniški odbor: Irena Ule, Marta Kraner, Marija Marinček, Jelka Tršinar

Slikovni material: arhiv Zveze kmetic in prispevki članic

Oblikovanje: Irena Ule

Produkcija in izvedba: Grafex d.o.o.

Prispevke pošljite na naslov:

Zveza kmetic Slovenije, Celovška 43, 1000 Ljubljana

ali na e-naslov: zvezakmeticslovenije@siol.net

spletna stran: <http://agri.uni-lj.si/zveza>